

POSTANOWIENIE

Dnia 12 grudnia 2013 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Cesarz

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.
po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 12 grudnia 2013 r.,
sprawy **M. B.**
skazanego z art. 286 § 1 k.k.
z powodu kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego
od wyroku Sądu Okręgowego w Ł.
z dnia 21 czerwca 2013 r.,
utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w Ł.
z dnia 23 stycznia 2013 r.,

p o s t a n o w i ł

- 1) oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną,**
- 2) obciążyć skazanego kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

M. B. został oskarżony o to, że w dniu 2 września 2003 r. w G. pełniąc funkcję członka Zarządu M. L. Sp. z o.o. z/s w Ł., działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej poprzez wprowadzenie w błąd PHU „T.” Sp. z o.o. w G. co do zamiaru i możliwości zapłaty za sprzęt rehabilitacyjny zawarł z pokrzywdzonym umowę kupna-sprzedaży, na podstawie której nabył sprzęt rehabilitacyjny, po czym nie uiścił należności za w/w sprzęt wynikającej z faktur VAT nr FVM/09125 oraz FVM/10160, pomimo odsprzedaży tego sprzętu 103. Szpitalowi Wojskowemu w O. i otrzymania zapłaty, doprowadzając w ten sposób do niekorzystnego

rozporządzenia mieniem PHU „T.” Sp. z o.o. w G. w kwocie 98.955,18 złotych tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k.

Sąd Rejonowy wyrokiem z dnia 23 stycznia 2013 r., w miejsce zarzucanego czynu uznał oskarżonego za winnego tego, że w okresie od dnia 2 września 2003 r. do dnia 30 listopada 2003 r. w G., pełniąc funkcję członka Zarządu M. L. Sp. z o.o., **działając wspólnie i w porozumieniu z innym ustalonym sprawcą**, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej poprzez wprowadzenie w błąd PHU „T.” Sp. z o.o. w G. co do zamiaru i możliwości zapłaty za sprzęt rehabilitacyjny zawarł z pokrzywdzonym umowę kupna-sprzedaży, na podstawie której nabył sprzęt rehabilitacyjny, po czym nie uiścił należności za w/w sprzęt wynikającej z faktur VAT nr FVM/09125 oraz FVM/10160, doprowadzając w ten sposób do niekorzystnego rozporządzenia mieniem PHU „T.” Sp. z o.o. w G. w łącznej kwocie 98.955,18 złotych, czym wypełnił dyspozycję art. 286 § 1 k.k. i za to na podstawie art. 286 § 1 k.k. i art. 33 § 2 k.k. wymierzył karę roku i 4 miesięcy pozbawienia wolności oraz 40 stawek dziennych grzywny po 50 zł za stawkę, a następnie na podstawie art. 69 § 1 k.k. i 70 § 1 pkt 1 k.k. warunkowo zawiesił wykonanie kary pozbawienia wolności na okres próby 3 lat oraz obciążył oskarżonego kosztami sądowymi.

Wyrokiem z dnia 21 czerwca 2013 r., Sąd Okręgowy po rozpoznaniu m.in. apelacji obrońcy oskarżonego, utrzymał w mocy wyrok Sądu I instancji, uznając apelację za oczywiście bezzasadną.

W kasacji od tego wyroku obrońca M. B. zarzucił „rażące naruszenie przepisów postępowania, a mianowicie:

- art. 14 § 1 k.p.k., stanowiące bezwzględną przyczynę odwoławczą określoną w art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt 9 k.p.k. – polegające na utrzymaniu przez Sąd Okręgowy wyroku Sądu I instancji wydanego poza zakresem wyznaczonym granicami skargi wniesionej przez oskarżyciela publicznego, co nastąpiło poprzez zmianę opisu czynu, w stosunku do tego zarzuconego w akcie oskarżenia i przyjęcie konstrukcji współsprawstwa – w sytuacji, gdy przedmiotem osądu winien być czyn w formie sprawstwa indywidualnego (a zatem inny w rozumieniu ontologicznym), co w konsekwencji spowodowało wydanie przez Sąd Rejonowy orzeczenia w odniesieniu do innego zdarzenia faktycznego

(historycznego), niż to, które było zakreślone granicami skargi oskarżyciela publicznego”.

Skarżący się wniósł o uchylenie obu wyroków i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania.

Prokurator w pisemnej odpowiedzi na kasację wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zarzut kasacyjny jest co do istoty powtórzeniem pierwszego zarzutu apelacyjnego, zmodyfikowanym tylko ze względu na dyspozycję art. 519 k.p.k. Sąd odwoławczy odniósł się m.in. do tego zarzutu apelacyjnego na s. 6-7 uzasadnienia, stwierdzając w szczególności, że przypisanie oskarżonemu współsprawstwa czynu z inną osobą, zamiast – jak zarzucono – działania samodzielnego, „nie uchyla tożsamości czynu, lecz jedynie uściśla sposób jego popełnienia w konkretnych okolicznościach”. Sąd, wydając zaskarżony wyrok, nie był związany poglądem innego składu tego Sądu, wyrażonym w motywach wyroku z dnia 9 marca 2010 r., w których ustosunkował się do zarzutu obrazy przez Sąd I instancji (wyrok z dnia 1 września 2009 r.) dyspozycji art. 6 k.p.k. i 409 k.p.k. wskutek nieuprzedzonej zmiany opisu zarzucanego czynu w postaci przypisania oskarżonemu współsprawstwa. Według Sądu wyrokującego w dniu 9 marca 2010 r., „zmiana opisu czynu poprzez wprowadzenie elementu współsprawstwa, oznacza *de facto* zmianę zarzucanego oskarżonemu, w wymiarze ontologicznym, czynu” (k. 639). Brak związania nie wynikał tylko z tego, że wskazano inne powody uchylenia wyroku (zob. k. 639-640), ale i z faktu, iż w procedurze karnej nie ma odpowiednika art. 386 § 6 zd. pierwsze k.p.c. Brak uzasadnienia przytoczonego poglądu ze wskazanego wyżej wyroku sprawił, że autor kasacji uznał za konieczne powołanie argumentów na jego poparcie (zob. s. 3-4 kasacji). Nie jest jednak przekonującym argumentem tylko stwierdzenie, że „przyjęcie czynu w postaci zjawiskowej współsprawstwa powoduje przypisanie innego czynu niż ten, który był przedmiotem procedowania (...) wyznaczonego granicami oskarżenia”. Natomiast istotny jest drugi argument kasacji, że przypisanie konstrukcji współsprawstwa powoduje uzupełnienie znamion typu czynu o ustawowe znamiona współsprawstwa określone w art. 18 § 1 k.k., które muszą więc być dodatkowo zrealizowane. Jednak

wzbogacenie opisu czynu przez działanie sprawcy „wspólnie i w porozumieniu z inną osobą”, bo o te znamiona chodzi, nie zmieniało przecież istoty tego czynu, który został przypisany M. B. Jak wynika także z ustaleń faktycznych zawartych w uzasadnieniu Sądu I instancji, oskarżony wypełnił własnym zachowaniem wszystkie znamiona czynu z art. 286 § 1 k.k. (zob. s. 5 uzasadnienia). Wprowadzona przez ten Sąd modyfikacja opisu czynu nie naruszyła zatem jego rdzenia i nie odbiegała od zdarzenia historycznego, które objęto tym opisem. Tym samym, nie była naruszona tożsamość czynu zarzucanego i przypisanego. Wskazywano już wielokrotnie, że ocena, czy została zachowana tożsamość czynu, musi być dokonywana na tle okoliczności konkretnej sprawy, ponieważ nie da się w sposób abstrakcyjny, a zarazem ścisły, określić kryteriów tej tożsamości (zob. ostatnio postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 sierpnia 2013 r., II KK 15/13 – lex 1353435 i powołane tam judykaty). W niniejszej sprawie modyfikacja opisu czynu nie polegała na np. zmianie ról osób współdziałających czy choćby zubożeniu - spełnionej przez oskarżonego kosztem współsprawcy. Idąc tokiem rozumowania zaprezentowanego w kasacji, również sytuacja odwrotna, to jest przyjęcie jednosprawstwa zamiast współsprawstwa także musiałoby prowadzić do utraty tożsamości czynu, a w rezultacie, do uniewinnienia oskarżonego, skoro przypisano by mu w ten sposób inny czyn od zarzucanego.

Uznając więc, że z ewidentnych powodów nie doszło do zarzucanego uchybienia, oddalono kasację jako oczywiście bezzasadną.